

L'ÀNIMA DE LA PEDRA SECA

Nati Soler Alcaide

STONBERG

ZURA

L'ÀNIMA DE LA PEDRA SECA

Nati Soler Alcaide

Pròleg de Josep Borrut Casellas

STONBERG
EDITORIAL

COL·LECCIÓ DE POESIA STONBERG ZURA

Direcció: Jordi Cervera Nogués

© Nati Soler Alcaide

© del pròleg Josep Borrut Casellas

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial

Gran Via de les Corts Catalanes 636

08007 Barcelona (Catalunya)

Tel. 933 175 412

stonberg@stonbergeditorial.com

www.stonbergeditorial.com

Disseny de la coberta: Stonberg Editorial

Producció: Stonberg Editorial

Imatge de la coberta i de l'interior: © Joan Descals

Fotografia de l'obra de Joan Descals: Linus Urpí

Primera edició: febrer de 2025

ISBN: 978-84-129155-6-3

DIPÒSIT LEGAL: B 1763-2025

Cap part d'aquesta publicació, inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, ja sigui elèctric, químic, mecànic, òptic, de gravació o de fotocòpia sense permís previ de la marca editorial.

PAU - Joan Descals
Fotografia de Linus Urpí

PRÒLEG

La primera vegada que vaig llegir una obra de la Nati va ser a “Poemes de pedra seca” que va publicar l’any 2006. I cal dir-ho, ho vaig fer tot cercant textos sobre el tema sense saber qui era.

Jo, aquells anys començava a endinsar-me en aquest món de les construccions de pedra seca i cercava informació, recursos, història..., qualsevol cosa que m’il·lustrés i m’obris camins. Vinc de pagès i en un terme tan pedregós com és el de Sant Vicenç de Calders, els marges, les barraques, els cocons, les arneres i tantes altres construccions eren el dia a dia. Veure com el pare arreglava algun marge o el padrí d’Albinyana m’explicava que havia fet alguna barraca i marges, suposo que alguna cosa devia tenir a veure amb aquest interès.

Fa pocs anys, tot just amb la pandèmia, l’artista i amic Joan Descals va proposar fer unes activitats al Grup Polièdric a partir de la pedra seca. I és aquí on vaig poder conèixer, ara personalment, la Nati. Així doncs, les dues meves primeres trobades amb la poetessa (obra i persona) sempre han estat al voltant de la pedra seca.

Construccions fetes en l’anonimat i en la senzillesa del món de pagès del segle XIX, han passat a ser considerades obres d’art. Quan un s’hi acosta, observa amb atenció les tècniques constructives, hi entra (en el cas de les barraques), reflexiona sobre la motivació i l’esforç de la gent, és llavors quan podem entendre que Apel·les Fenosa digues que són un museu

a l'aire lliure o que l'any 2018 la UNESCO declarés la tècnica com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

Que hagin inspirat poemes, fotografies, pintures, ceràmica o música als membres del Grup Polièdric, ens demostra que no només són una acumulació de pedres. Concretament la Nati, en va fer un poema de cadascuna de les construccions, i que amb altres escrits, podeu trobar en aquest llibre que teniu a les mans.

Construir un marge o una barraca és una tècnica no gens fàcil que suposa posar unes pedres més o menys grans que encaixin, lliguin, formin un conjunt ben acabat i perdurin en el temps. Però sense oblidar aquelles pedretes petites, els reblons, que per si sols no tenen cap valor, però entremig de les més grans, els donen coherència, les traven i lliguen, i amb un sentit o utilitat final.

Fer un poema és també un art de posar paraules més o menys llargues que encaixin i formin un conjunt ben acabat. Però sense oblidar els nexes i signes de puntuació, que per si sols no tenen cap valor, però entremig de les paraules, els donen coherència, les traven i lliguen. Una obra amb un sentit o missatge final.

Desconec si la Nati fa marges, però llegir els seus poemes és un plaer perquè fa servir les paraules adequades i els reblons corresponents (permeteu-me que barregi les dues coses).

Dona, de pagès i d'un poble del Baix Penedès. Tres trets que traspuen en els seus escrits i que trobem en el vocabulari, expressions o vivències. Poemes que fan reflexionar.

PRÒLEG

Us convido a llegir-los pausadament, amb tranquil·litat. I si un dia podeu, agafeu el llibre, recorreu el camí tot aturant-vos a cada element i llegiu in situ el poema. Perquè si llegir-los, és ja de per si un plaer, fer-ho en les construccions que els va inspirar, és una experiència inoblidable.

Josep Borrut Casellas

*Si ja has anat tan lluny, si tot en tu és pedra,
paret, llevat, perspectiva, volta, llavors
intenta enretirar una mica amb les dues mans
el grandió teló que tens davant dels ulls.*

Rainer Maria Rilke

FONS

Perdona'ls que no saben el que fan
i fan, fan càbales, fan propòsits,
projecten somnis. Viuen d'ombres,
de no emmirallar-se l'ànima.
Temen que l'ànima sigui un abisme
de roca polida, on només
gosi davallar-hi la fosca. Perdona'ls,
no saben que l'ànima és aigua clara
de la que s'amolla a les clivelles més seques,
de la que renta ferides i errades.
Perdona'ls perquè no saben captenir-se
de poc ni de res.

SO

Viure al so del vent,
del vent mut de llevant,
del de ponent, de tots els vents,
al ritme frenètic o somort
del vent callat, que arrenca so
de fulles mortes i tendres,
del blat, del mar, dels ceps,
dels garrofers... Viure
del vent, sabent-se recer.

DESFEM

Desfem per a fer
de l'estantís ara
un ara pròsper, ferm.

Desfem per a fer
de l'inexistent demà,
un espai ben cert.

Desfem oblidant
que l'ahir hi és
i ens ha construït
de sorra i pensament.

ENS TÉ

Pausadament o salvatge
l'aigua llisca roques avall,
arrossega menudalla,
se sobreïx o escasseja,
sadolla o ens inquieta
i ens té amb displicència.

AIGUA

La guardo per a fer fang,
fang perfumat d'aglà,
fang del de fer homes.
Homes d'aquells que reneguen
per haver estat de fang,
idòlatres de les pedres.
Homes d'aquells que es deleixen
per posseir les aigües
i viuen sotmesos al cel.

